

Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμος του 2002 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 63(I) του 2002

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2002

Για σκοπούς εναρμόνισης με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο—

(α) "Οδηγία 93/104/EK του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 1993 σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας" (EE L 307 της 13.12.1993, σελ. 18), και

(β) "Οδηγία 2000/34/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 2000 για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/104/EK του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας ώστε να καλυφθούν οι τομείς και οι δραστηριότητες που εξαιρούνται από την εν λόγω οδηγία" (EE L 195 της 1.8.2000, σελ. 41).

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμος του 2002.

Συνοπτικός
τίτλος.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια—

Ερμηνεία.

"αρμόδια αρχή" σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων·

"δραστηριότητα ανοικτής θάλασσας" σημαίνει τη δραστηριότητα η οποία εκτελείται κυρίως επάνω σε εγκαταστάσεις ανοικτής θάλασσας (στις οποίες περιλαμβάνονται τα θαλάσσια γεωτρύπανα) ή από αυτές, και συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με την αναζήτηση, την εξόρυξη ή την εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των υδρογονανθράκων, καθώς και τις καταδύσεις που συνδέονται με αυτές τις δραστηριότητες, είτε γίνονται από εγκαταστάσεις ανοικτής θάλασσας είτε από πλοίο·

"εβδομάδα" σημαίνει τη χρονική περίοδο επτά ημερών με έναρξη τη 00:01 ώρα της Δευτέρας και λήξη την 24:00 της επόμενης Κυριακής·

"επαρκής χρόνος ανάπαυσης" σημαίνει την πραγματική κατάσταση κατά την οποία οι εργαζόμενοι έχουν τακτικές περιόδους ανάπαυσης, των οποίων η διάρκεια εκφράζεται σε μονάδες χρόνου και οι οποίες είναι επαρκώς μακρές και συνεχείς, ώστε να εξασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι δε θα προκαλούν σωματικές βλάβες στους ίδιους, σε συναδέλφους τους ή σε τρίτους και ότι δε θα βλάπτουν την υγεία τους, βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, λόγω κόπωσης ή άτακτων ρυθμών εργασίας·

"εργασία κατά βάρδιες" σημαίνει κάθε μέθοδο οργάνωσης της ομαδικής εργασίας κατά την οποία οι εργαζόμενοι διαδέχονται ο ένας τον άλλο στις ίδιες θέσεις εργασίας με ορισμένο ρυθμό, περιλαμβανομένου του ρυθμού περιτροπής και η οποία μπορεί να είναι συνεχής ή ασυνεχής, πράγμα το οποίο υποχρεώνει τους εργαζομένους να επιτελούν μια εργασία σε διαφορετικές ώρες, σε μια δεδομένη περίοδο ημερών ή εβδομάδων

"εργαζόμενος" περιλαμβάνει και τον ειδικευόμενο ιατρό·

"εργαζόμενος σε βάρδιες" σημαίνει κάθε εργαζόμενο με ωράριο που εντάσσεται σε πρόγραμμα εργασίας κατά βάρδιες·

"εργαζόμενος τη νύκτα" σημαίνει κάθε εργαζόμενο—

- (α) κατά τη νυκτερινή περίοδο επί τρεις τουλάχιστον ώρες του ημερήσιου χρόνου εργασίας του πάνω σε τακτική βάση, ή
- (β) ο οποίος ενδέχεται να πραγματοποιεί κατά τη νυκτερινή περίοδο τουλάχιστον 726 ώρες του ετήσιου χρόνου εργασίας του εφόσον δεν προβλέπεται μικρότερος αριθμός ωρών από συλλογικές συμβάσεις. Για τον υπολογισμό των παραπάνω ωρών θα λαμβάνεται υπόψη ο ημερήσιος συνολικός χρόνος εργασίας του εργαζομένου εφόσον σ' αυτόν περιλαμβάνονται τρεις τουλάχιστον ώρες του χρονικού διαστήματος 23:00-06:00, ανεξαρτήτως ώρας έναρξης και λήξης βάρδιας και η εργασία του εργαζομένου είναι σε 7 τουλάχιστο συνεχείς ώρες εργασίας·

"μετακινούμενος εργαζόμενος" σημαίνει κάθε εργαζόμενο ο οποίος ασχολείται ως μέλος του ταξιδεύοντος ή ιπτάμενου προσωπικού μιας επιχείρησης η οποία παρέχει υπηρεσίες μεταφορών επιβατών ή εμπορευμάτων οδικώς, αεροπορικώς ή διαμέσου εσωτερικών πλωτών οδών

"Νόμος" σημαίνει τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους τον 1996 έως 2002·

"νυκτερινή περίοδος" σημαίνει την περίοδο με έναρξη την 23:00 και λήξη την 06:00·

"περίοδος ανάπαυσης" σημαίνει κάθε περίοδο που δεν είναι χρόνος εργασίας·

"Υπουργός" σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων·

"χρόνος εργασίας" σημαίνει κάθε περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας ο εργαζόμενος ευρίσκεται στην εργασία, στη διάθεση του εργοδότη και ασκεί τη δραστηριότητα ή τα καθήκοντά του, σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις για κάθε κατηγορία εργαζομένων.

89(I) του 1996
158(I) του 2001
25(I) του 2002.

Αντικείμενο-
Πεδίο
εφαρμογής.

3.—(1) Ο παρών Νόμος καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας όσον αφορά την οργάνωση του χρόνου εργασίας.

(2) Εφαρμόζεται—

- (α) Στις ελάχιστες περιόδους ημερήσιας και εβδομαδιαίας ανάπαυσης και ετήσιας άδειας, στο χρόνο διαλείμματος και στη μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας, και
- (β) σε ορισμένες πλευρές της νυκτερινής εργασίας, της κατά βάρδιες εργασίας και του ρυθμού εργασίας.

(3) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (4) του παρόντος άρθρου και των διατάξεων των άρθρων 16 και 17 του παρόντος Νόμου, ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, κατά την έννοια του άρθρου 3 του Νόμου.

(4) Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται σε σχέση με τα μέλη των Ενόπλων Δυνάμεων, τα μέλη της Αστυνομίας και τους ναυτικούς.

(5) Οι διατάξεις του Νόμου εφαρμόζονται πλήρως στα θέματα που αναφέρει το εδάφιο (2) του παρόντος άρθρου με την επιφύλαξη περιοριστικότερων ή/και ειδικότερων διατάξεων του παρόντος Νόμου.

4.—(1) Κάθε εργαζόμενος διαθέτει, ανά εικοσιτετράωρο, περίοδο ανάπαυσης ελάχιστης διάρκειας ένδεκα συνεχόμενων ωρών.

Ημερήσια
ανάπαυση.

(2) Η περίοδος των 24 ωρών αρχίζει την 00:01 και λήγει την 24:00 ώρα.

5.—(1)(α) Όταν ο χρόνος ημερήσιας εργασίας υπερβαίνει τις έξι ώρες ο εργαζόμενος δικαιούται σε διάλειμμα.

Διαλείματα.

(β) Η περίοδος διαλείματος είναι συνεχής περίοδος τουλάχιστο 15 λεπτών κατά τη διάρκεια του οποίου οι εργαζόμενοι δικαιούνται να απομακρυνθούν από τη θέση εργασίας τους. Τα διαλείματα αυτά δεν επιτρέπεται να χορηγούνται συνεχόμενα με την έναρξη ή τη λήξη της ημερήσιας εργασίας.

(2) Οι τεχνικές λεπτομέρειες του διαλείματος στο οποίο δικαιούται ο εργαζόμενος σύμφωνα με το εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου, περιλαμβανομένης της διάρκειάς του και των όρων υπό τους οποίους παρέχεται, εφόσον δε ρυθμίζονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή από την κείμενη νομοθεσία, καθορίζονται στο επίπεδο της επιχείρησης στα πλαίσια της διαβούλευσης μεταξύ του εργοδότη και των εκπροσώπων των εργαζομένων.

6.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 4 του παρόντος Νόμου κάθε εργαζόμενος δικαιούται ανά εβδομάδα συνεχή ελάχιστη ανάπαυση 24 ωρών.

Εβδομαδιαία
ανάπαυση.

(2) Αν δικαιολογείται για αντικειμενικούς ή τεχνικούς λόγους ή από τις συνθήκες οργάνωσης της εργασίας μπορεί να οριστεί ελάχιστη περίοδος ανάπαυσης 24 ωρών.

(3) Εάν ο εργοδότης το αποφασίσει ο εργαζόμενος δικαιούται είτε—

(α) Δύο περιόδους ανάπαυσης 24 συνεχόμενων ωρών σε περίοδο 14 ημερών, ή

(β) μία συνεχή περίοδο ελάχιστης ανάπαυσης 48 ωρών ανά περίοδο 14 ημερών.

7.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων οποιωνδήποτε Νόμων ή Κανονισμών, οι οποίοι περιέχουν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για τους εργαζομένους, ο χρόνος εργασίας, ανά εβδομάδα, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 48 ώρες κατά μέσον όρο, συμπεριλαμβανομένων των υπερωριών.

Μέγιστη
εβδομαδιαία
διάρκεια
εργασίας.

(2) Κατά τον υπολογισμό του μέσου όρου οι περιόδοι ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών και οι περιόδοι αδείας ασθενείας δε συνεκτιμώνται ή είναι ουδέτερες.

(3) Η περίοδος αναφοράς είναι τέσσερις μήνες.

(4) Τηρουμένων των γενικών αρχών προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, οι διατάξεις των εδαφίων (1), (2) και (3) του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται, εφόσον—

(α) Ο εργαζόμενος συναινεί για την παροχή της εργασίας αυτής,

(β) ο εργαζόμενος δεν υφίσταται καμία επίπτωση αν δε δεχτεί να εκτελέσει την εργασία αυτή,

(γ) ο εργοδότης τηρεί και ενημερώνει αρχείο για όλους τους εργαζομένους που παρέχουν τέτοια εργασία,

(δ) το αρχείο είναι στη διάθεση της αρμόδιας αρχής η οποία δικαιούται να απαγορεύει ή περιορίζει τη δυνατότητα υπέρβασης της ανώτατης εβδομαδιαίας διάρκειας εργασίας, για λόγους ασφάλειας ή/και υγείας των εργαζομένων,

(ε) ύστερα από αίτηση της αρμόδιας αρχής ο εργοδότης της παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συναίνεση των εργαζομένων.

Ετήσια άδεια.

8.—(1) Όλοι οι εργαζόμενοι δικαιούνται σε ετήσια άδεια με αποδοχές τουλάχιστο τεσσάρων εβδομάδων σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει η νομοθεσία ή οι συλλογικές συμβάσεις ή/και η πρακτική για την απόκτηση του δικαιώματος και τη χορήγηση της άδειας.

(2) Η ελάχιστη περίοδος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών μπορεί να αντικατασταθεί από χρηματική αποζημίωση μόνο σε περίπτωση τερματισμού της εργασιακής σχέσης.

Διάρκεια νυχτερινής εργασίας.

9.—(1) Ο χρόνος εργασίας των εργαζομένων τη νύχτα δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά μέσον όρον τις οκτώ ώρες ανά εικοσιτετράωρο, σε περίοδο ενός μηνός ή σε οποιαδήποτε άλλη περίοδο καθορίζεται με συλλογικές συμβάσεις:

Νοείται ότι η περίοδος εικοσιτετράωρης εβδομαδιαίας ανάπαυσης που προβλέπεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 6 του παρόντος Νόμου δε λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του μέσου όρου.

(2) Οι εργαζόμενοι τη νύχτα των οποίων η εργασία ενέχει ιδιαίτερους κινδύνους ή σημαντική σωματική ή πνευματική ένταση, δεν πρέπει να εργάζονται περισσότερο από οκτώ ώρες κατά τη διάρκεια εικοσιτετράωρης περιόδου στην οποία πραγματοποιούν νυχτερινή εργασία.

(3) Η εργασία που ενέχει ιδιαίτερους κινδύνους ή σημαντική σωματική ή πνευματική ένταση, εφόσον δεν ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ή από συλλογικές συμβάσεις εργασίας, καθορίζεται στο επίπεδο της επιχείρησης μετά από διαβούλευση μεταξύ του εργοδότη και των εκπροσώπων των εργαζομένων ή των εκπροσώπων τους για θέματα ασφάλειας και υγείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου και σύμφωνα με τη γραπτή εκτίμηση κινδύνου, στην οποία θα πρέπει να εκτιμούνται και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τη νυχτερινή εργασία.

Ιατρική εξέταση - Μετάθεση των εργαζομένων τη νύχτα σε θέση ημερήσιας εργασίας.

10.—(1) Κάθε εργοδότης διασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι πριν αναλάβουν νυχτερινή εργασία και, στη συνέχεια, κατά τακτά χρονικά διαστήματα, υποβάλλονται δωρεάν στις απαραίτητες ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητά τους για την εργασία αυτή.

(2) Εφόσον οι εργαζόμενοι τη νύχτα, μετά από τις προβλεπόμενες στο εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου ιατρικές εξετάσεις, αποδειχθεί ότι έχουν προβλήματα υγείας που οφείλονται στη νυχτερινή εργασία, μετατίθενται, όποτε είναι δυνατό, σε θέση ημερήσιας εργασίας για την οποία είναι κατάλληλοι.

(3) Κανένα πρόσωπο δεν αποκαλύπτει τα αποτελέσματα της ιατρικής εξέτασης που διενεργείται με βάση το εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εκτός από τον εργαζόμενο τον οποίο αφορούν, εκτός εάν ο εργαζόμενος δώσει την έγγραφη συγκατάθεσή του.

Εγγυήσεις για νυχτερινή εργασία. 48(1) του 2001.

11.—(1) Σχετικά με τη νυχτερινή εργασία νέων εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμου του 2001.

34(III) του 1993.

(2) Σχετικά με τη νυχτερινή εργασία εγκύων εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του περί της Σύμβασης του 1990 για Νυχτερινή Εργασία (Κυρωτικού) Νόμου του 1993.

(3) Σχετικά με τη νυχτερινή εργασία άλλων κατηγοριών εργαζομένων, από τις προβλεπόμενες στα εδάφια (1) και (2) του παρόντος άρθρου, για τις οποίες απαιτείται κατά την εργασία τους η λήψη ιδιαίτερων μέτρων, επιπλέον προς τα γενικά, πρέπει στη γραπτή εκτίμηση κινδύνων που έχει υποχρέωση να διαθέτει ο εργοδότης, σύμφωνα με το Νόμο και τους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού, να λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τη νυχτερινή εργασία.

12. Ο εργοδότης που απασχολεί εργαζομένους τη νύχτα τακτικά οφείλει να ενημερώνει γραπτώς την αρμόδια αρχή.

Ενημέρωση
αρμόδιας
αρχής για
εργαζομένους
κατά τη
νυκτερινή
περίοδο.

13. Ο εργοδότης υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι σε βάρδιες και οι εργαζόμενοι τη νύχτα απολαμβάνουν προστασίας όσον αφορά την υγεία και την ασφάλειά τους, ανάλογης προς τη φύση της εργασίας τους και ότι οι υπηρεσίες και τα μέτρα προστασίας και πρόληψης στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων τη νύχτα και των εργαζομένων σε βάρδιες είναι ισοδύναμα με τα προσφερόμενα στους άλλους εργαζομένους και είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή.

Προστασία της
ασφάλειας και
υγείας.

14. Ο εργοδότης που προτίθεται να οργανώσει την εργασία του με ένα ορισμένο ρυθμό πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη γενική αρχή της προσαρμογής της εργασίας στον άνθρωπο, ιδίως προκειμένου να περιοριστεί η μονότονη και ρυθμική εργασία, σε συνάρτηση με το είδος της δραστηριότητας και τις απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας, ιδιαίτερα όσον αφορά τα διαλείμματα του χρόνου εργασίας.

Ρυθμός εργασίας.

15. Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται εφόσον άλλες νομοθετικές ρυθμίσεις, οι οποίες δεν αντίκεινται προς το κοινοτικό κεκτημένο, περιλαμβάνουν ειδικότερες απαιτήσεις περί οργανώσεως του χρόνου εργασίας για ορισμένες επαγγελματικές ασχολίες ή δραστηριότητες.

Επιφύλαξη για
ειδικότερες
διατάξεις.

16.—(1) Τηρουμένων των γενικών αρχών για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, τα άρθρα 4, 5, 6, 7 και 9 του παρόντος Νόμου δεν εφαρμόζονται για εργαζομένους των οποίων η διάρκεια του χρόνου εργασίας, λόγω των ιδιαιτεροτήτων της ασκούμενης δραστηριότητας, δεν υπολογίζεται ή/και δεν προκαθορίζεται ή μπορεί να καθορίζεται από τους ίδιους τους εργαζομένους, ιδίως εφόσον πρόκειται για—

Παρεκκλίσεις.

(α) Διευθυντικά στελέχη ή άλλα πρόσωπα εξουσιοδοτημένα να λαμβάνουν αποφάσεις αυτόνομα·

(β) οικογενειακό προσωπικό· ή

(γ) εργαζομένους στον τελετουργικό τομέα των εκκλησιών και των θρησκευτικών κοινοτήτων.

(2) Με την επιφύλαξη της ισχύουσας νομοθεσίας επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τα άρθρα 4, 5, 6, 7(3) και 9 του παρόντος Νόμου με συλλογικές συμβάσεις ή με συμφωνίες μεταξύ των εργοδοτών και των εκπροσώπων των εργαζομένων, υπό τον όρο ότι στους οικείους εργαζομένους χορηγούνται ισοδύναμοι περίοδοι αντισταθμιστικής ανάπαυσης ή ότι, σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου είναι αντικειμενικώς αδύνατη η χορήγηση ισοδύναμων περιόδων αντισταθμιστικής ανάπαυσης, παρέχεται κατάλληλη προστασία στους οικείους εργαζομένους—

(α) Για τις δραστηριότητες που εμπεριέχουν το στοιχείο της απόστασης ανάμεσα στους τόπους εργασίας και κατοικίας του εργαζομένου, όπως οι δραστηριότητες ανοικτής θάλασσας, ή εμπεριέχουν το στοιχείο της απόστασης ανάμεσα στους διάφορους τόπους εργασίας αυτού·

(β) για τις δραστηριότητες φύλαξης και επίβλεψης που χαρακτηρίζονται από την ανάγκη συνεχούς παρουσίας για την προστασία των αγαθών και των προσώπων, ιδίως όταν πρόκειται για φύλακες και θυρωρούς ή επιχειρήσεις φύλαξης·

(γ) για τις δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται από την ανάγκη να εξασφαλιστεί η συνέχεια της υπηρεσίας ή της παραγωγής, ιδίως—

(i) για τις υπηρεσίες τις σχετικές με την υποδοχή, τη νοσηλεία και/ ή την περίθαλψη που παρέχονται από νοσοκομεία ή παρόμοια ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων των ειδικευόμενων ιατρών, από ιδρύματα διαμονής και από φυλακές·

(ii) για εργαζομένους στους λιμένες και τους αερολιμένες·

(iii) για τις υπηρεσίες τύπου, ραδιοφωνίας, τηλεόρασης, κινηματογράφου, ταχυδρομείων ή τηλεπικοινωνιών, τις υπηρεσίες ασθενοφόρων, τις πυροσβεστικές υπηρεσίες ή την πολιτική άμυνα·

(iv) για υπηρεσίες παραγωγής, μεταφοράς και διανομής φωταερίου, ύδατος ή ηλεκτρισμού, τις υπηρεσίες αποκομιδής οικιακών απορριμμάτων ή τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης·

(v) για τις βιομηχανίες όπου είναι αδύνατο να διακοπεί η εργασία για τεχνικούς λόγους·

(vi) για τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης·

(vii) για τη γεωργία·

(viii) για τους εργαζομένους οι οποίοι ασχολούνται με τη μεταφορά επιβατών με τακτικές αστικές μεταφορές·

(δ) σε περίπτωση προβλέψιμης αύξησης του φόρτου εργασίας, ιδίως—

(i) στη γεωργία·

(ii) στον τουρισμό ή

(iii) στα ταχυδρομεία·

(ε) για το προσωπικό που εργάζεται στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών—

(i) οι δραστηριότητες του οποίου είναι διαλείπουσες·

(ii) το οποίο δαπανά το χρόνο εργασίας του επιβαίνοντας στους συρμούς· ή

(iii) οι δραστηριότητες του οποίου συνδέονται με τα ωράρια των μεταφορών και την εξασφάλιση της συνέχειας και της κανονικότητας της συγκοινωνίας·

(στ) στις περιπτώσεις συμβάντων οφειλομένων σε ξένες προς τους εργοδότες ανώμαλες ή απρόοπτες συνθήκες, ή έκτακτων γεγονότων, οι συνέπειες των οποίων δε θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί παρόλη την επιδειχθείσα επιμέλεια·

(ζ) στην περίπτωση ατυχήματος ή επικείμενου ατυχήματος·

Νοείται ότι η ευχέρεια παρέκκλισης από το εδάφιο (3) του άρθρου 7 δεν επιτρέπεται να καταλήγει σε περίοδο αναφοράς που να υπερβαίνει τους έξι μήνες·

Νοείται περαιτέρω ότι, τηρουμένων των γενικών αρχών προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, μπορεί, για αντικειμενικούς ή τεχνικούς λόγους ή για λόγους οργάνωσης της εργασίας, να καθορίζονται από τις συλλογικές συμβάσεις ή από συμφωνίες μεταξύ εργοδοτών και εκπροσώπων των εργαζομένων περίοδοι αναφοράς που να μην υπερβαίνουν οπωσδήποτε τους δώδεκα μήνες·

(3) Επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τα άρθρα 4 και 6 του παρόντος Νόμου, υπό τις ίδιες επιφυλάξεις, προϋποθέσεις και όρους που προβλέπονται στο εδάφιο (2) του παρόντος άρθρου—

(α) Για την εργασία κατά βάρδιες, κάθε φορά που ο εργαζόμενος αλλάζει βάρδια και δεν μπορεί να έχει ανάμεσα στο τέλος μιας βάρδιας και στην αρχή της επόμενης περίοδο ημερήσιας ή/και εβδομαδιαίας ανάπαυσης·

(β) για τις δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται από τμηματικές περιόδους ημερήσιας εργασίας, ιδίως προσωπικού που ασχολείται με δραστηριότητες καθαρισμού.

(4)(1) Οι ειδικευόμενοι ιατροί εξαιρούνται—

(α) Από τις διατάξεις του άρθρου 7, υπό τις ίδιες επιφυλάξεις, προϋποθέσεις και όρους που προβλέπονται στο εδάφιο (2) του παρόντος άρθρου μέχρι 31 Ιουλίου 2004·

(β) από τις διατάξεις του άρθρου 7 για μια μεταβατική περίοδο πέντε ετών από την 1η Αυγούστου 2004 και στο πλαίσιο της μεταβατικής αυτής περιόδου—

(i) σε καμιά περίπτωση ο αριθμός των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 58 κατά μέσον όρο κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων ετών της μεταβατικής περιόδου, τις 56 κατά μέσον όρο κατά τα επόμενα δύο έτη και τις 52 κατά μέσον όρο για κάθε εναπομένουσα περίοδο·

(ii) ο εργοδότης διαβουλεύεται εγκαίρως με τους εκπροσώπους των εργαζομένων για την επίτευξη, ει δυνατό, συμφωνίας, όσον αφορά τις ρυθμίσεις που θα εφαρμόζονται κατά τη μεταβατική περίοδο. Η συμφωνία αυτή μπορεί να καλύπτει, εντός των ορίων που τίθενται στην υποπαράγραφο (i) πιο πάνω—

— το μέσο όρο των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας κατά τη μεταβατική περίοδο· και

— τα μέτρα που θα ληφθούν για τη μείωση των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας σε 48 κατά μέσον όρο ως το τέλος της μεταβατικής περιόδου·

(γ) από τις διατάξεις των εδαφίων (2) και (3) του άρθρου 7 του παρόντος Νόμου, με την προϋπόθεση ότι η περίοδος αναφοράς δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες, κατά το πρώτο τμήμα της μεταβατικής περιόδου που ορίζεται στην υποπαράγραφο (i) της υποπαράγραφου (β) της παραγράφου (1) του εδαφίου (4) του παρόντος άρθρου και τους έξι μήνες μετά.

17.—(1) Οι διατάξεις των άρθρων 4, 5, 6 και 9 δεν εφαρμόζονται στους μετακινούμενους εργαζομένους.

(2) Το δικαίωμα των μετακινούμενων εργαζομένων για επαρκή χρόνο ανάπαυσης, εφόσον δε ρυθμίζεται από υφιστάμενη νομοθεσία, ρυθμίζεται με συλλογικές συμβάσεις ή κατόπι συμφωνίας μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων στο επίπεδο της επιχείρησης, εγκατάστασης ή εκμετάλλευσης, με την εξαίρεση των περιπτώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους (στ) και (ζ) του εδαφίου (2) του άρθρου 16 του παρόντος Νόμου.

(3) Με την επιφύλαξη της τήρησης των γενικών αρχών που αφορούν την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, όταν αντικειμενικοί ή τεχνικοί λόγοι ή λόγοι σχετικοί με την οργάνωση της εργασίας το

Εξαίρεσεις από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

δικαιολογούν η περίοδος αναφοράς του εδαφίου (3) του άρθρου 7 του παρόντος Νόμου επεκτείνεται σε 12 μήνες για τους μετακινούμενους εργαζομένους και τους εργαζομένους που εκτελούν κυρίως δραστηριότητες ανοικτής θάλασσας.

Αρμόδιο Δικαστήριο.

18. Αρμόδιο Δικαστήριο για επίλυση οποιασδήποτε διαφοράς αστικής φύσεως είναι το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών.

Κυρώσεις.

19. Εργοδότης ο οποίος παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος Νόμου είναι ένοχος ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης μέχρι ένα χρόνο ή σε πρόστιμο μέχρι δύο χιλιάδες λίρες ή και στις δύο ποινές μαζί.

Επιθεωρητές ή άλλοι λειτουργοί.

20. Ο Υπουργός δύναται να ορίζει επιθεωρητές και/ή λειτουργούς, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, για την καλύτερη εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις.

21. Οι πρόνοιες του παρόντος Νόμου καθορίζουν το ελάχιστο των δικαιωμάτων των εργαζομένων και σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζουν ευνοϊκότερους όρους εργασίας δυνάμει νομοθεσίας, συλλογικών συμβάσεων ή άλλως πως.

Κανονισμοί.

22.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου, οι Κανονισμοί που εκδίδονται με βάση το άρθρο αυτό δύνανται—

(α) Να καθορίζουν τα καθήκοντα και /ή τις εξουσίες των επιθεωρητών ή/ και λειτουργών που ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του παρόντος Νόμου·

(β) να καθορίζουν κάθε θέμα το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου.

23. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ τη 1ην Ιανουαρίου 2003.